

**מתמלילי חקירת
המנהלים המיוחדים
את מנכ"ל אינווסטק**

ש: כלומר, הוא הכניס 2 מיליון שקל. מה קרה עם הכסף?
ת: מה קרה עם הכסף שלו ספציפית?
ש: כן.
ת: הושקע.
ש: איפה?
ת: דרך ברוקרים. אני לא זוכר לאיזה ברוקרים בדיוק הלך הכסף שלו. אני לא מחזיק במידע הזה יותר.
ש: אז אתה אומר 70% עבר למה?
ת: 70% לא עבר ליובנק. כי היו חשיכות באותו חודש. היו המון חשיכות באותו חודש.

ש: עלה על דעתך ב-2018 להעביר כסף ליובנק?
ת: לא הייתה אפשרות.
ש: למה?
ת: החברה כבר הייתה בבורח משמעותי.

ש: היה לך כסף להחזיר לכולם באותה נקודת זמן?
ת: באפריל כולם קיבלו את הכסף בחזרה.
ש: כל מי שביקש קיבל?
ת: גם במאי כולם קיבלו את הכסף חזרה. רק ביוני כבר לא היה מה לחלק.

סיכון לא סביר

שש שנים חלפו מאז קריסת חברת אינווסטק גלובל, איש עדיין אינו יודע מה קרה למיליונים שהלקוחות השקיעו דרכה – ואפילו לא הוחלט אם להגיש כתבי אישום. לפני כמה חודשים הופסק גם הליך הגישור שהתנהל. "כל הלקוחות של החברה ראו מספר שלא תואם את המציאות. נקודה". המנכ"ל עדי מרדכי: "מצר מאוד על ההפסדים הכלכליים והנפשיים שנוצרו לכל הצדדים, כולל לעצמי"

ליאת לוי

צילום: Maxx-Studio/Shutterstock.com

משקיעים באינווסטק (מאחור), בדיון בבקשה לפירוק החברה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, כ-2018 צילום: תומר אפלנאוט

ביוני האחרון קרס הליך הגישור בפרשת אינווסטק גלובל. שש שנים לאחר קריסתה של חברת האלטרנטיב, ולקוחות החברה, שאיבדו כן לילה כ-34 מיליון שקל, עוד לא יודעים לאן נעלם הכסף שלהם ומי אשם בקריסתה. בדין קריסת הליך הגישור, שהוביל לכך שהמנהלים והדוחים של החברה עתידים להישפט בסדר דין רגיל נגד בעלי התפקידים בחברה וחברת הנאמנות יובנק, היא רק הפרק האחרון בפרשה. חומרים והקלטות שיועצו באותה תקופה את שוק ההון ודרושת עדיין את האחרים שנפגעו ממנה.

ב-13 ביוני 2018 הגיע ישראל לביא, פנימי בן 80 ומשקיע בשוק ההון, לקומה הראשונה במשרדי יובנק, חברה לנאמנות בתל אביב. הוא התיישב בידיו מסמך עם דלוג של חברת הנאמנות, המאשר כי התקבלו בידה 96.6 אלף דולר על שמו (שהם 70% מהשקעתו), עבור אי גיי אינווסטק. אינווסטק גלובל הייתה חברת אלטרנטיב (חברה מסחר רכושית הסוחרת בשוק ההון באמצעות מכשירים טכנולוגיים מבוססי אלגוריתמים), שבה לביא השקיע כ-500 אלף שקל שבועה חודשיים קודם לכן.

על אינווסטק גלובל שמע לביא מחבר. היה לו כסף פני להשקעה והוא חיפש אפיקים מעניינים עבור האלטרנטיבים של אינווסטק התיימרו לדעת לבצע באופן אוטומטי עסקות על בסיס הפרשי שיערים של מכשירים פיננסיים.

המסחר התבצע באמצעות ברוקרים מחוץ לישראל בלבד. הדבר העיקרי שקדם לביא בהשקעה באינווסטק היה מנגנון ההשקעה, שכונה על ידי החברה "מנגנון יובנק" – שלפיו 70% מהשקעתו מורכבת משומר בחברת נאמנות, ובפועל החברה יכולה להחזיר רק כ-30% מהכסף.

את אישור הנאמנות קיבל לביא יום לפני כן ממנהל אינווסטק, עדי מרדכי. לביא ומשקיע נרמל פנו למרדכי בבקשה לאישור הנאמנות בעקבות קריסתו של חברות שפעילותן הייתה דומה לזו של אינווסטק – שורת סרייד וגרל טרייד. לפי המכתב שהחזיק לביא בידיו, בדרכו ליובנק, קודם לכן כי סכום ההשקעה של לביא הועבר לטובת פיקדון הקרן, והוא אכן בגובה 70% מסכום הקרן הכולל, נכון לינואר 2018. על פניו, לביא היה יכול להסתפק בכך ולהיות שקט, אלא שמשהו צד את עינו – הוא שם לב שהמסמך שקיבל הוא אדום גם עם לוגו של יובנק, חברה לנאמנות, אך אין עליו חותמת רשמית. למעשה, הוא לא היה חתום על ידי אף אחד.

לביא נכנס למשרדי חברת הנאמנות נסעה. "אני רוצה להבין איך אתם מוציאים אישור נאמנות בלי חתום עליו", הוא שאל את דרור כפיר נעמן, מנהל תחום הנאמנות פריטות ביובנק. "יש לי חשבוני באינווסטק גלובל", הסביר לביא. "ביקשתי אישור על היתרות שלי וזה מה שקיבלתי".

נעמן הסתכל על המכתב ואמר ללביא שזה לא מכתב שיצא מיובנק, ובכלל שיוצק לא מנפיקה מכ"ת למשקיעים. "אנחנו מחזיקים את הכסף עבור החברה, לא עבור הלקוחות", אמר לביא היה מופת. ברנעים הראשונים הוא לא הבין את המצב שאר ליו נקלע. "תראו", הוא אמר לנעמן. "אני רוצה צריך אישור שאתם מחזיקים את הכסף שלי בנאמנות. יש אצלכם חשבוני על שמי, נכון?"

כפיר הסביר לו שוב שמבחינתו הוא מחזיק כסף של החברה, ולא של הלקוחות. "אני עושה בדיקה שטרטאל – לא אישית לכל לקוח – מכל האחזקות שהוא (אנווסטק); (אילו) קיבל, אני מחזיק 70%".

לביא התחיל להבין שחשדו היה מוצדק. "אין פה אדום בעיה נכון?", הוא שאל את נעמן, "אני רוצה להאמין שמדובר ברשלנות", ובהמשך הוסיף, "תראו, הם עושים תשואה יפה בדקתי את הכל".

נעמן ולביא העלו יחד את מרדכי על הקו בשוהה שהוקלטה, והועברה למשרדה בהמשך. מרדכי הדחה מיד כי אישור שנתן ללביא נכתב על ידו, ולא על ידי יובנק. "אין לי משהו חכם לומר לך", אמר מרדכי בשיתוף המלפון. "צינתי את זה כשיפשו".

"נגיע לי שתסביר לי למה עשית את זה", כי עש לביא.

"אין לי הסבר טוב לתת לך. הפתרון היחיד שאני

יכול לתת לך – שאני צריך לחשוב על פתרון, השיב מרדכי.

בשלב הזה לביא עוד לא הבין שלא רק ש-70% מסכפי השקעתו אינם שמורים בנאמנות, אלא שהוא לא יראה את כלל הכספים שלו.

"כפיר אמר לי שאין בעיות", הוא הוסיף. "הוא אישר לי שכשנאשים שמכשירים כסף, מחזירים להם או הכל בסדר. אני רק רוצה אישור חתום על נייר מכתבים של חברת הנאמנות שאני – ישראל לביא – מופיע ביובנק. אני בטוח שאפשר להגיע לזה". או מרדכי הסביר: "היו מכשולים של חוק הלבנת הון, יובנק לא רצו קשר עם הלקוחות. הגענו להסכמה שבאחריות החברה להעביר לנאמנות 70% מהכסף, והנאמנות היא עבור החברה ולא עבור הלקוחות".

33.8 מיליון שקל נעלמו

שבועיים אחר כך, ב-27 ביוני 2018 כ-9:00, התקבלה בחיבת המייל של רונית (שם בדוי) הודעה תחת הכותרת: "הודעה חשובה – אי גיי אינווסטק טכנולוגיות בע"מ". רונית פתחה את המייל בצרהיים, וכפי שהיא מתארת זאת, השמיים נפלו עליה. "רונית שלום רב", נכתב במייל, "החברה

אחד מהמשקיעים פנה למנכ"ל אינווסטק בבקשה לאישור הנאמנות עקב קריסת חברות שפעילותן דומה. מהמכתב שקיבל עלה כי סכום ההשקעה הועבר לטובת פיקדון, והוא אכן בגובה 70% מהסכום. על פניו, הוא היה יכול להסתפק בכך, אך משהו צד את עינו – המסמך עם לוגו של החברה לנאמנות, אך אין עליו חותמת רשמית

במרץ 2022 הגישו מנהליה המיוחדים של החברה לבית המשפט בקשה להצהיר על אחריות אישית של בעלי המניות בחברה ושל יובנק, ולחייב אותם לשלם את תביעות החוב של לקוחות החברה בסך כ-37 מיליון שקל. לבקשה צורף תסקיר המגולל, לכאורה, כיצד קרסו אחד אחרי השני מנגנוני הביטחון שהבטיחה החברה ללקוחותיה

מדד S&P עשה 0% מתחילת שנה, אינווסטק עשה תה תשואה של 12%. נקודה נוספת הייתה עניין הנאמנות. כך נכתב במסמך של החברה: "לאף חבר רח אין נאמנות של בנק, הכסף נזיל בכל רגע, יש שקיפות מלאה ויש לנו פתרון טכנולוגי מתקדם". רונית לא הייתה היחידה שקיבלה את המייל באותו בוקר, הוא נשלח לעוד כ-150 לקוחות החבר. רח, בזמן הזה, לביא כבר היה בבית המשפט המחוזי בתל אביב בדיון להגשת בקשת הפירוק של החברה. למעשה, הפגישה של לביא ביובנק, שבה הוא גילה שמרדכי לכאורה ויף מכתב מיובנק, היא שריסקה את מגדל הקלפים של אינווסטק גלובל. יום לאחר הפגישה הגישו יובנק בקשה לבית הדין שפט במעמד צד אחד. במסגרתה צוין כי יובנק חוששת כי אנשים ישיקו באינווסטק בעוד הם מוטרעים לחשוב כי כספים אלה מופקדים בחד בון נאמנות – בעוד אנשים לא קשורים ליובנק והכספים לא עברו אליה מעולם, ואלה יאבדו את כספם". באותו שבוע כבר הוגשה בקשה לבית הדין שפט לפירוק החברה, הוגשו תלונות במשטרה על ויף ולקוחות החברה הבינו כי איבדו את כספיהם בסך 33.8 מיליון שקל.

המשך בעמוד הבא

התגלגלות פרשת אינווסטק גלובל

הליך המקביל לחב"ע

המשך מהעמוד הקודם

אין מענה לשאלות המהותיות

שש שנים חלפו, החקירה הפלילית במשרדה הסתיימה והתיק עדיין נבחן בפרקליטות. עדיין לא הוגשום להגיש בו כתבי אישום ונגד מי. לפני כמה חודשים הופסק הליך הגישור שנערך בין מנהליה המיוחדים של החברה לבעלי התפקידים העובדים על ידי מנהל המיוחדים – מנכ"ל החברה מרדכי שוחפין, רואה חשבון המבקר של החברה, עורך הדין שלה ויובנק. השאלות המהותיות – לאן הלך הכסף של המשקיעים ואם הם יראו חלק ממנו בחזרה – נותרו ללא מענה. המנהלים המיוחדים שמונו לחברה, עוה"ד רע" נ קלייר ושי מילוא, חקרו את המבנה המרכזי פיימיס – כ-2018 וב-2019 – וכן את בעלי מניות המיעוט בחברה, בעלי התפקידים, ואנשי יובנק, כולל המנהלים. בחקירתו של מרדכי, הוא ניסה לספק הסברים. לטענתו, ההירדרדות החלה בתחילת 2018, בעקבות גל של משיכות כספים מצד לקוחות שהביא לכך שבאמצע אותה שנה לא היה לו כסף להחזיר לאנשים. הסיבה לכך שהכסף לא היה אצלו, לטענתו, הייתה שמיטאר 2018 כל הכסף שנכנס לחברה מלקוחות עבר ישירות למסחר אצל הברוקרים – במקום להפקיד 70% ממנו בחשבון הנאמנות.

עם זאת, עוד באוגוסט 2016, הרכיב לפני שמשיק"עם כמו לביא ורונת שמו את כספי החברה, כתב אילן דבצני, רואה החשבון המבקר של החברה, למרדכי: "זה עדי, זה כמה חודשים אנחנו לא מתקשרים ל-70% מהכספים בחשבון הנאמנות. כל הזמן עומד על 55%. ובפיקוח רואה חשבון, צריך לעמוד בזה. מבקש שתמשיך כסף מהברוקרים ותאון את התמונה בהקדם". ב-2016 החליטה אינווסטק לסגור קרן גידור שהקימה במקביל לפעילות החברה "הרגילה", שהתבססה על מנגנון יובנק, כי ספגה הפסדים כבדים שהגיעו ל-30% מהקרן. מעדות מרדכי עיר לה שהוא שותפו העליון שתי אופציות: לסגור את כל פעילות החברה (ותחת המיטען): "קרן הגידור לא תעשה לנו טוב מבחינת יח"צ", או לקחת את מה שהגדיר "סיכון סביר" – ולהעביר חלק מלקוחות קרן הגידור לפעילות הרגילה.

לפי מרדכי, משפעת הסיכון הסביר הכריז הייתה בעצם לסתור בעד אחוים מתוך 70% של כספי לקר חות שהיו אמורים להיות שמורים בנאמנות. תחילה דובר על 6%-8%, אך לאחר מכן המספרים נפתחו לכ-30%. לעמדת מרדכי, כפי שהיא משוקפת בהקדמתו, המהלך של השקעת כסף שאמור היה להיות שומר במסגרת 70% אינו מהלך קיצוני. לדבריו, בני קיום לוקחים סיכונים גדולים יותר. עיר קלייר אמר לו בחקירה, "מה זאת אמרת סיכונים גבוהים יותר אתה מציג בחשבון בנק 100 שקל, כשבפועל יש בו 90 שקל". זאת לקחת סיכון, עונה לו מרדכי: "בסוף היה לנו איזה רציונל בראש שנכנסה את הפ"ע"ר הזה מתוך ההבטחות. בהמשך הישקיע מוסיף מרדכי, "אני לא חושב שזאת רמאות. יש הרבה השקעות שהן בסכום מיוחד. הם חתמו על סיכון מיוחד. קלייר מבדיר: "מאותו יום, כל הלקוחות של החברה

כשפתחו את המסך שלהם ראו מספר שלא תראם את המציאות נקודה.

ביום שבו הוגשה הבקשה לפירוק היו אמורים להיות בנאמנות של החברה 8.5 מיליון דולר, אלא שבחשבון הנאמנות של החברה ביום הגשת הבקשה לפירוק נותרו רק 1.8 מיליון שקל. בחקירתו של מרדכי הוא טען כי 6-5 מיליון שקל לא עברו בכלל לנאמנות, אלא ישירות לברוקרים להשקעה, או ללקוחות שביקשו למשוך את כספם. במרץ 2022 הגישו מנהליה המיוחדים של החברה לבית המשפט בקשה להצהיר על אחריות אישית של בעלי המניות בחברה וכן של יובנק, ולחייב את בעלי המניות, יובנק, רואה החשבון ועורך הדין של החברה לשלם לקופת הפירוק את תביעות החוב של לקוחות החברה על סך כ-37 מיליון שקל (שחישבו כולל ריבית והצמדה). לביא קשה צורך תסקיר המגלל, לכאורה, כיצד קרסו

עו"ד רענן קלייר (מימין) ושי מילוא, המנהלים המיוחדים שמונו לחברה צילום: תומר אפלבוים

ב-2016 כתב אילן דבצני, רואה החשבון המבקר של החברה, למנכ"ל אינווסטק: "זה כמה חודשים שאנו לא מתקשרים ל-70% מהכספים בחשבון הנאמנות. ועומדים על 55%. אם אומרים ללקוחות ש-70% מהכסף בנאמנות ובפיקוח רואה חשבון, צריך לעמוד בזה. מבקש שתמשיך כסף מהברוקרים ותאון את התמונה בהקדם"

בדצמבר 2017 חתמה רונת על הסכם השקעה באינווסטק בסכום של 170 אלף שקל. עד היום אין לה מושג מי נתן למשווק של החברה את הטלפון שלה, היא רק נזכרת באותה שיחה, שבה נאמר לה כי הם מגייסים לקוחות בשיטת "חבר מביא חבר", אלא שהם לא יכולים לומר מי החבר שהמליץ עליה, כי מדובר במידע חסוי

תגי תשרי, הקרובים, עתידים להגיש הבנהלים המיוחדים את התביעה בינתיים, יש משקיעים שעדיין מקווים שלפחות חלק מהשקעתם תחזור אליהם בדרך זו או אחרת, וממתנים דרכים למר צא פי הפרקליטות בעניין התיק הפלילי.

"לא נבהל הליך משפטי בעיתון"

ממרדכי נמסר בתגובה באמצעות עיר אוריאל ותיא: "אני מצר מאוד על ההפסדים הכלכליים והנפשיים שנגרמו לכל הצדדים הקשורים, כולל לעצמי. הייתה לי אמונה שלמה לאורך כל הדרך, עד התיק סקוט הכלכלית, כי הצדדים שנכנסו על ידי החברה בזמן אמת יסייבו עם הלקוחות, והכל נעשה במסגרת למעט קריסה והפסד כספי של המשקיעים. מעבר לכן, צר לי שטרם כאלה ואחרים סבורים שכדי העיר היא המקום המתאים לנהל הליכים משפטיים או בדרך זו לבצע מקצה שיפורים לטענות, במקביל להליך המתנהל בבית המשפט הכלכלי, שהוא הגרם המוסמך לדון בנושא. תגובתי לנשק נגדי תוגש לבית המשפט במקביל".

מערד נד יסלוביץ, המייצג את מרדכי בהליך הפלילי, נמסר: "אני בטוחני לנהל את ההליך המשפטי בעיתון, בעוד הדברים שנאמרו בחקירה התייחסו לו לכך שביט המשפט לא קיבל את עמדת המדינה הזורה על שחרורו באופן מיידי על כל המשפטן מכך אני ממקד את הנגה מרש במתן הראייה ולא בעיתון. מייבנק נמסר: "אנו מצטערים על המצב שאילץ נקלעו לקוחות אינווסטק, שנרגש בשל מרמה, הונאה וחירוף שמיוחסים לאינווסטק על פי החשד – שבגינו פנתה חברת המשטרה למסגרת ובכך חשפה את הפרשה לראשונה. אין לטענת מבטב קשר לחברה לנאמנות, ובכל מקרה, הוסבר מראש לכל לקוח, והלקוחות אף חתמו מראש על הצהרה נפרדת ומיוחדת כי ידעו להם שהחברה לנאמנות אינה קשר רה אינם או אחראים לשמירת כספם. החברה לנאמנות פעלה כפי שהיא מקפידה לפעול בכל תפקידה, ובשירות לקוחותיה הרכים והנאמנים, בהתאם לכל התחייבותיה על פי הסכם הנאמנות כלפי אינווסטק טק טכנולוגיות ועל פי הדין".

מהפרקליטות נמסר: "מדובר בתיק גידור עיר בעל היבטים כלכליים מורכבים, שנחקר במשך זמן רב על ידי המשטרה. התיק תחזור רק באחרונה לפרקליטות לאחר השלמות חקירה הראויה ייסטוב כמ קובל וההחלטה תתקבל בתקופה הקרובה. תגובת עיר אסף סקרבניק, בשם מנהליה המיוחדים של החברה: "זהו תיק שנוגע על ידי המנהלים המיוחדים מרדכי בעד עצמו. המנהלים המיוחדים נוקטים את כל ההליכים כדי להשיא את החקירה לנטי החברה. הליך חולות הפירעון מתנהל בפי השופטת נועה גרוסמן בבית המשפט המחוזי בתל אביב. כמו כן, מתנהל הליך נוסף בפי מנהל רה שרא השופטת זמנה פליגר במחלקה הכלכלית. מטעם עורכי דינו של דבצני, עוה"ד גלעד כח ורונת, נמסר: "לא נפל כל פגם בהתנהלות של דבצני, שלכל היותר גם נפל קורבן ומשלם מחיר יקר לאור מחוזלים של אחרים, שבינם ובינו אין ולא כלום. דבצני ישיב לכל הוטענת המיחסות לו בבית המשפט בבוא העת".